

Harke' Lajos hely

UDVARHELYMEGYE
SZABÁLYRENDELETEI.

1878.

49/24

SZÉKELY-UDVARHELYT.
NYOMATOTT BECSEK DÁNIEL BETŰIVEL.
1878.

I.

Törvényhatósági szabályrendelet,

a bizottsági választói kerületek alakításáról.

1. §.

Az 1870. évi XLII. t.-cz. 19. és 20. §§. alapján Udvarhelymegye közönségének 105705 lakosa után 106 választandó bizottsági tag esik.

2. §.

Ezen 106 bizottsági tag megválasztása céljából az idézett t.-cz. 25. és 26. §. alapján és tekintettel az egyes községek földrajzi fekvésére, forgalmi irányára, valamint a köteles méltányosságra is 35 választó-kerület alakittatik, a következő táblázat szerint:

Folyószám	Választói főhely	A választó-kerületet alkotó községek	Az egyes községek		A kerület választói	A tagok
			lélek	választói		
			s z á m a			
1	Sz.-Udvarhely	Sz.-Udvarhely .	4373	417	417	4
2	Sz.-E.-Oláhfalu	Két-Oláhfalu .	3512	524	524	5
3	Zetelaka	Zetelaka . . .	3169	556	556	5
		Máréfalva . . .	1133	189		
		K.-Keményfalva	519	109		
		Fenyéd . . .	510	59		
4	Fenyéd	Bethlenfalva .	673	46	393	4

Folyószám	Választói főhely	A választó-kerüle- tet alkotó községek	Az egyes köz- ségek		A ke- rület válasz- tói	A tagok
			lélek	válasz- tói		
			s z á m a			
5	Tibód	Kadicsfalva . . .	462	80		
		Tibód	196	14		
		Szt.-Király . . .	905	185		
		Fancsal	194	40	319	3
6	Szombatfalva	Ülke	512	113		
		Szt.-Tamás . . .	171	40		
		Szombatfalva . .	795	65		
		Lengyelfalva . .	270	46		
		Farczád	527	52	316	3
7	Oroszhegy	Oroszhegy . . .	2238	437	437	4
8	Bikafalva	Sükő	283	39		
		Hodgya	446	52		
		Bikafalva	370	42		
		F.-Boldog-a.-falva	393	46		
		Óczfalva	244	22		
		Bögöz	1011	51		
		Agyagfalva . . .	703	59		
		Mátisfalva . . .	338	20	331	3
9	Dobó	Dobó	679	105		
		Vágás	617	66		
		Béta	324	31	202	2
10	N.-Galambfalva	N.-Galambfalva .	1321	90		
		K.-Galambfalva .	691	57		
		Magyarós	262	11		
		Décsfalva	190	11		
		Erked	1278	32	201	2

Folyószám	Választói főhely	A választó-kerületet alkotó községek	Az egyes községek		A kerület választói	A tagok
			lélek	választói		
			s z á m a			
11	Sz.-Keresztur (Város)	Kereszturfalva		138		
		Keresztur (város)	2712	70		
		Timafalva . .		56		
		Rugonfalva . .	797	50		
		Kis-Kede . .	196	9		
		Nagy-Kede . .	205	24		
		Bethfalva . .	499	11		
		Fiatfalva . . .	907	32	390	4
12	Ujszékely	Felek	465	3		
		Szederjes . . .	512	6		
		A.-Boldog-a.-falva	685	34		
		Ujszékely . . .	932	42		
		Szt.-Erzsébeth .	1092	59		
		Csekefalva . . .	507	78	222	2
		Oláh-Hidegkut .	406	1		
		Magyar-Hidegkut	445	2		
13	Kis-Sólymos	Oláh-Andrásfalva	432	—		
		Kis-Sólymos . .	1063	93		
		Szt.-Ábrahám .	646	94		
		Magyar-Andrásf.	173	10		
		Gagy	616	10	210	2
		Nagy-Sólymos .	1039	79		
		Magyar-Zsákod .	783	40		
		Rava	777	90		
14	Rava	Csőb	365	11		
		Véczeke	1005	6		
		Bordos	613	40		
		Székely-Szállás .	280	2		
		Szt.-Demeter . .	806	8		
		Bözöd	1189	165	441	4
				1*		

Folyószám	Választói főhely	A választó-kerüle- tet alkotó községek	Az egyes köz- ségek		A ke- rület	A tagok
			lélek	válasz- tói	válasz- tói	
			s z á m a			
15	Kőrispatak	Bözöd-Ujfalu . .	700	21		
		Kőrispatak . . .	1111	121		
		Küsmőd . . .	718	96		
		Szolokma . . .	500	56	294	3
16	Siklód	Siklód . . .	1363	205	205	2
17	Etéd	Etéd . . .	1545	247	247	2
18	Farkaslaka	F.-Váralja . .	306	67		
		Pálfalva . . .	475	46		
		Farkaslaka . .	1130	135		
		Bogárfalva . .	314	53		
		Szentlélek . .	529	96		
		Malomfalva . .	802	52	449	4
		Kecset-Kisfalud	569	53		
		Szt.-Mihály . .	384	78		
		Két-Benczéd . .	274	36		
		Kobát-Demeterf.	496	66		
19	Kobát- Demeterfalva	Csehétfalva . .	406	58		
		Tarcsafalva . .	359	33		
		Két-Kadács . .	416	58		
		Siménfalva . .	866	60		
		Szt.-Miklós . .	158	32	474	5
		Medesér . . .	671	71		
		Tordátfalva . .	547	75		
		Martonos . . .	652	70		
		Énlaka . . .	605	102	318	3
		20	Tordátfalva	Énlaka . . .	605	102
21	Korond	Korond . . .	2906	538	538	5
22	Atyha	Atyha . . .	1495	278	278	3

Folyószám	Választói főhely	A választó-kerüle- tet alkotó községek	Az egyes köz- ségek		A ke- rület válasz- tói	A tagok
			lélek	válasz- tói		
			s z á m a			
23	F.-Sófalva	Felső-Sófalva .	1813	270	270	3
24	A.-Sófalva	Alsó-Sófalva .	1669	291	291	3
25	Parajd	Parajd . . .	1795	226	226	2
26	Derzs	Muzsna . . .	899	58		
		Bene	800	13		
		Petek	800	15		
		Derzs	1256	98		
		Kányád . . .	457	31		
		Jásfalva . . .	110	12	227	2
		Miklósfalva . .	262	14		
		Szt.-László . .	160	3		
		Ábrahámfalva .	109	4		
		Sándorfalva . .	132	8		
		Telekfalva . .	329	61		
		Árvátfalva . .	206	29		
		Patakfalva . .	456	38		
		Lókod	190	30		
		27	Patakfalva	Kénos . . .	231	42
28	Szt.-Márton	Homoród-Keményf.	388	52		
		Abásfalva . .	412	41		
		Szt-Márton . .	784	66		
		Recsenyéd . .	283	5		
		Gyepes	431	38		
		Remete	259	3	205	2

Folyószám	Választói főhely	A választó-kerüle- tet alkotó községek	Az egyes köz- ségek		A ke- rület válasz- tói	A tagok
			lélek	válasz- tói		
			s z á m a			
29	Városfalva	Szt.-Pál	701	39		
		Szt.-Péter	234	3		
		Városfalva	468	52		
		Jánosfalva	362	45		
		Darócz	1111	18		
		Dálya	697	75		
		Ége	281	31		
		Bágy	555	46	309	3
30	H.-Oklánd	H.-Karácsonfalva	1017	94		
		Oklánd	782	71		
		H.-Ujfalu	302	40		
		Zsombor	1358	30	235	2
31	H.-Almás	Almás	1976	204	204	2
32	Lövéte	Lövéte	2867	354	354	3
33	Vargyas	Felső-Rákos . . .	1300	31		
		Vargyas	1673	194	225	2
34	Olosztelek	Füle	1242	116		
		Bardocz	804	65		
		Száldobos	626	67		
		Bibarczfalva . . .	761	83		
		Olosztelek	802	75	406	4
35	M.-Hermány	Magyar-Hermány	1198	150		
		Kis-Bacson . . .	591	89	239	2
Összesen :						106

II.

Szabályrendelet.

Udvarhelymegye törvényhatóságának országgyűlési képviselő választó-kerületekre való beosztásáról:

Választási kerület	Választási székhely	A választási kerületet alkotó községek		
		megnevezése	lélek	választói
			s z á m a	
I. Udvarhely városi kerület.	Sz.-Udvarhely	Székely-Udvarhely	4373	417
II. Oláhfalu városi kerület.	Szt.-E.-Oláhfalu	Szt.-E.- és K.-Oláhfalu	3512	524
III. Udvarhelyi választó-kerület. 44 községgel.	Székely-Udvarhely.	Agyagfalva	703	59
		Atyha	1495	278
		Benczéd	274	36
		Béta	324	31
		Bikafalva	370	42
		Bogárfalva	314	53
		F.-Boldogasszonyfalva	393	46
		Bögöz	1011	51
		Csehétfalva	406	58
		Décsfalva	190	11
		Dobó	679	105
		Fancsal	194	40
Farczád	527	52		

Választási kerület	Választási székhely	A választási kerületet alkotó községek		
		megnevezése	lélek	válasz- tói
			s z á m a	
III. Udvarhelyi választó-kerület. 44 községgel.	Székely-Udvarhely.	Farkaslaka	1130	135
		Fenyéd	510	59
		Hodgya	446	52
		Kadicsfalva	462	80
		Kecsetkisfalud	569	53
		K.-Keményfalva	519	109
		Kobát-Demeterfalva	499	66
		Korond	2906	538
		Lengyelfalva	270	46
		Magyarós	262	11
		Malomfalva	802	52
		Mátisfalva	338	20
		Máréfalva	1133	189
		Óczfalva	244	22
		Oroszhegy	2238	437
		Parajd	1795	226
		Pálfalva	475	46
		Alsó-Sófalva	1669	291
		Felső-Sófalva	1813	270
		Sükő	283	39
		Szent-Király	905	185
		Szent-Lélek	529	96
		Szent-Mihály	384	78
		Szent-Tamás	171	40
		Szombatfalva	795	65
		Tarcsafalva	359	33
		Tibód	196	14
		Bethlenfalva	673	46
Úlke	512	113		
Vágás	617	66		
Zetelaka	3169	556		
Összesen : 33553 4895				

Választási kerület	Választási székhely	A választási kerületet alkotó községek		
		megnevezése	lélek	válasz- tói
			s z á m a	
VI. Kereszturi választó-kerület. 44 községgel.	Székely-Keresztur.	Magyar-Andrásfalva	173	10
		Oláh-Andrásfalva	432	—
		Bethfalva	499	11
		A.-Boldog-a.-falva	685	34
		Bordos	613	40
		Bözöd	1109	165
		Bözöd-Ujfalu	700	21
		Csekefalva	507	78
		Csób	365	11
		Énlaka	605	102
		Etéd	1545	247
		Fiatfalva	907	32
		Magyar-Felek	465	3
		Gagy	616	10
		Magyar-Hidegkut	445	2
		Oláh-Hidegkut	406	1
		Kadács	416	58
		Keresztur 3 községe	2712	264
		Kőrispatak	1111	121
		Küsmőd	718	96
		Kis-Galambfalva	691	57
		Kis-Kede	196	9
		Kis-Sólymos	1063	93
		Martonos	652	70
		Medesér	671	71
		Nagy-Galambfalva	1321	90
		Nagy-Kede	205	24
		Nagy-Sólymos	1039	79
		Rava	777	90
		Rugonfalva	797	50
		Alsó-Siménfalva	866	60
		Siklód	1363	205

Választási kerület	Választási székhely	A választási kerületet alkotó községek		
		megnevezése	lélek	válasz- tói
			s z á m a	
IV. Kereszturi választó-kerület. 44 községgel.	Székely-Keresztur.	Szedերjes	512	6
		Szolokma	500	56
		Székely-Szállás	280	2
		Szent-Ábrahám	646	94
		Szent-Demeter	806	8
		Szent-Erzsébeth	1092	59
		Szent-Miklós	158	32
		Tordátfalva	547	75
		Ujszékely	932	42
		Vécze	1005	6
		Firtos-Váralja	306	67
		Magyar-Zsákod	783	40
V. Oklándi választó-kerület. 45 községgel.	O k l á n d.	Összesen :	32237	2691
		Abásfalva	412	41
		Ábrahámfalva	109	4
		Homoród-Almás	1976	204
		Árvátfalva	206	29
		Kis-Bacson	591	89
		Bardocz	804	65
		Bágy	555	46
		Bene	800	13
		Bibarczfalva	761	83
		Darócz	1111	18
		Dálya	697	75
		Derzs	1256	98
		Erked	1278	32
		Ége	281	31
		Füle	1242	116
		Gyepes	431	38
		Magyar-Hermány	1198	150
		Kányád	457	31

Választási kerület	Választási székhely	A választási kerületet alkotó községek		
		megnevezése	lélek	válasz- tói
			s z á m a	
V. Oklándi választó-kerület. 45 községgel.	O k l á n d	Karácsonfalva	1017	94
		H.-Keménysfalva	388	52
		Kénos	321	42
		Lókod	190	30
		Lövete	2867	354
		Muzsna	899	58
		Oklánd	782	71
		Olosztelek	802	75
		Patakfalva	456	38
		Petek	800	15
		Felső-Rákos	1300	31
		Száldobos	626	67
		Recsenyéd	283	5
		Remete	259	3
		Homoród-Szt.-Pál	701	39
		Homoród-Szt.-Péter	234	3
		Homoród-Szt.-Márton	784	66
		Homoród-Szt.-László	160	3
		Sándorfalva	132	8
		Telekfalva	329	61
		Homoród-Ujfalu	302	40
		Jánosfalva	362	45
		Jásfalva	110	12
		Miklósfalva	262	14
		Vargyas	1673	194
		Városfalva	468	52
		Zsombor	1358	30
Összesen :			32030	2665

III.

Törvényhatósági szabályrendelet,

Udvarhelymegye közönségének szolgabírói járásokra osztásáról.

1. §.

Udvarhelymegye közönsége felosztatik három szolgabírói járásra.

A járások a következő elnevezéseket viselik, u. m.:

- a)* Udvarhelyi (székhely: Sz.-Udvarhely),
- b)* Kereszturi (székhely: Keresztur),
- c)* Homorádi (székhely: Oklánd).

2. §.

A megye közönségébe kebelezett községek beosztása az egyes szolgabírói járásokba a következőleg eszközöltetik:

Folyószám	A járás neve	A k ö z s é g	
		m e g n e v e z é s e	Lélek- szám
1	Udvarhely járási szolgabírói hivatal. (Székely-Udvarhely).	Agyagfalva	703
2		Atyha	1495
3		Árvátfalva	206
4		Bethlenfalva	673
5		Béta	324
6		Bikafalva	370
7		Bogárfalva	314
8		F.-Boldogasszonyfalva	393
9		Bögöz	1011
10		Décsfalva	190
11		Dobó	679
12		Fancsal	194
13		Farczád	527
14		Farkaslaka	1130
15		Fenyéd	510
16		Hodgya	446
17		Kadicsfalva	462
18		Kecset-Kisfalud	569
19		Küküllő-Keményfalva	519
20		Koroud	2906
21		Lengyelfalva	270
22		Magyarós	262
23		Malomfalva	802
24		Mátisfalva	338
25		Máréfalva	1133
26		Óczfalva	244
27		Szt.-Egyházas-Oláhfalu	3512
28		Kápolnás-Oláhfalu	
29		Oroszhegy	2238
30		Parajd	1795
31		Pálfalva	475
32		Patakfalva	456
33		Alsó-Sófalva	1669

Folyószám	A járás neve	A k ö z s é g	
		m e g n e v e z é s e	Lélek- szám
34	Udvarhely járási szolgabírói hivatal. (Székhely: Székely-Udvarhely).	Felső-Sófalva	1813
35		Sükő	283
36		Szent-Király	905
37		Szent-Lélek	529
38		Szent-Tamás	171
39		Szombatfalva	795
40		Tibód	196
41		Úlke	512
42		Vágás	617
43		Zetelaka	3169
		Összesen :	35805
1	Keresztur járási szolgabírói hivatal. (Székhely: Székely-Keresztur).	Magyar-Andrásfalva	173
2		Oláh-Andrásfalva	432
3		Benczéd	274
4		Betfalva	499
5		Alsó-Boldogasszonyfalva	685
6		Bordos	613
7		Bözöd	1109
8		Bözöd-Ujfalu	700
9		Csehétfalva	406
10		Csekefalva	507
11		Csób	365
12		Erked	1278
13		Etéd	1545
14		Énlaka	605
15		Magyar-Felek	465
16		Fiatfalva	907
17		Gagy	616
18		Magyar-Hidegkut	445
19		Oláh-Hidegkut	406
20		Kadács	416

Folyószám	A	A k ö z s é g	
	járás neve	m e g n e v e z é s e	Lélek- szám
21	Keresztur járási szolgabírói hivatal. (Székhely: Székely-Keresztur).	Keresztur 3 községe	2712
22		Kobát-Demeterfalva	499
23		Körispatak	1111
24		Küsmőd	718
25		Kis-Galambfalva	691
26		Kis-Kede	196
27		Kis-Solymos	1063
28		Martonos	652
29		Medesér	671
30		Nagy-Galambfalva	1321
31		Nagy-Kede	205
32		Nagy-Solymos	1039
33		Rava	777
34		Rugonfalva	797
35		Alsó-Siménfalva	866
36		Siklód	1363
37		Szederjes	512
38		Szolokma	500
39		Székely-Szállás	280
40		Szent-Ábrahám	646
41		Szent-Demeter	806
42		Szent-Mihály	384
43		Szent-Miklós	158
44		Tarcsafalva	359
45		Tordátfalva	547
46		Ujszékely	932
47		Vécze	1005
48		Firtos-Váralja	306
49		Magyar-Zsákod	783
50		Szent-Erzsébeth	1092
Összesen :			35437

Folyószám	A járás neve	A k ö z s é g	
		m e g n e v e z é s e	Lélek- szám
1	Homoród járási szolgabírói hivatal. (Székhely: Homoród-Oklánd).	Abásfalva	412
2		Ábrahámfalva	109
3		Homoród-Almás	1976
4		Kis-Bacson	591
5		Bardocz	804
6		Bágy	555
7		Bene	800
8		Bibarczfalva	761
9		Darócz	1111
10		Dálya	697
11		Derzs	1256
12		Ége	281
13		Füle	1242
14		Gyepes	431
15		Magyar-Hermány	1198
16		Jánosfalva	362
17		Jásfalva	100
18		Kányád	457
19		Karácsonfalva	1017
20		Homoród-Keményfalva	388
21		Kénos	321
22		Lókod	190
23		Lövete	2867
24		Miklósfalva	262
25		Muzsna	899
26		Oklánd	782
27		Olosztelek	802
28		Petek	800
29		Felső-Rákos	1300
30		Recsenyéd	283
31		Remete	259
32		Sándorfalva	132
33		Száldobos	626

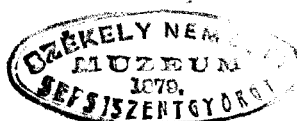
Folyószám	A járás neve	A k ö z s é g	
		m e g n e v e z é s e	Lélek- szám
34	Homoród járási szolgabírói hivatal. (Székhely: Homoród-Oklád).	Szent-László	160
35		Szent-Márton	784
36		Homoród-Szt.-Pál	701
37		Szent-Péter	234
38		Telekfalva	329
39		Homoród-Ujfalu	302
40		Vargyas	1673
41		Városhalva	468
42		Zsombor	1358
		Összesen :	30090

3. §.

A járási szolgabírák kötelesek járásaik székhelyén, az alispán utasítása szerint berendezendő irodát tartani, s ott a mennyiben hivatalból nem utaznak, vagy kiküldetésben el nem járnak a hivatalos órákban, ha pedig fontos és sürgős ügyek kívánják, a hivatalos órákon kívül is tartózkodni.

4. §.

A járás-szolgabírák mellé alkalmazandó segéd-szolgabírák, kezelő- és szolgaszemélyek állandó lakhelyeül a hivatali iroda székhelye jelöltetik ki.

IV.

Törvényhatósági szabályrendelet,

**az udvarhelymegyei tisztkar, a segéd-, kezelő- és
szolgaszemélyzet létszámáról, hatásköréről, a mun-
kafelosztásról, a fizetések mennyiségéről és a na-
pidijak fokozatáról.**

I. FEJEZET.

**A tisztkar, a segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet
létszámáról.**

1. §.

Az udvarhelymegyei tisztkar áll: egy alispán, egy fő- és három aljegyző, egy árvaszéki elnök, egy tisztiügyész, két árvaszéki ülnök, egy pénztárnok, egy ellenőr (a ki egyuttal alszámvevő), egy számvevő, egy főorvos, egy erdész, egy levéltárnok, mint központi, és három szolgabíró, három szolgabírói segéd, három járási orvos és egy állatorvosból, mint kültisztviselőkből.

2. §.

A törvényhatósági tisztkar kiegészítéseül rendszeresítetnek még a következő segéd- és kezelő hivatali állomások:

A k ö z p o n t o n :

- a) egy iktatói,
- b) egy irodatiszti,
- c) három irnoki és két díjnoki állomás.

A törvényhatóság külterületén:

Három szolgabírói irnoki állomás.

3. §.

A tisztikar mellé szükségelt szolgaszemélyzet létszáma következőleg állittatik meg:

A k ö z p o n t o n :

- a) két hivatalszolga,
- b) egy lovasszolga,
- c) egy közigazgatási börtönőr.

A törvényhatóság külterületén:

Három szolgabírói solga.

II. FEJEZET.

A tisztikar, a segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet hatásköréről és a munkafelosztásról.

ELSŐ SZAKASZ:

Központi tisztviselők, segédek, kezelők és szolgák.

A) *Alispán.*

4. §.

Az alispánnak a kormány, a törvényhatóság, a községek és a közigazgatás iránti jogait és kötelességeit a fennálló törvények szabályozzák.

Az országos közigazgatás közvetítését illetőleg közvetlenül intézkedik mindazon esetekben, a melyeket az 1870. évi 42-ik t.-cz. 58. §-sa hozzá utasít, jelesül pedig kezeli a katonai ügyeket s ujonczállításoknál elnöke a sorozó-bizottság polgári osztályának.

E részben a hivatalos eljárás módozatai az egyes ágakban hozott törvények és szakminiszteri szabályozó utasítások s az 1870. évi 42. t.-cz. 58. §-sa *d)* pontjában kifejezést nyert korlátozással, az esetről-esetre kiadandó miniszteri rendeletek által határoztatik meg.

5. §.

Az alispán az előző §-ban foglalt jogából kifolyólag általa elintézett folyó ügyekről, a törvényhatósági bizottságnak a legközelebbi közgyűlésen, egyszerű az 1870. évi 42. t.-cz. 58. §. *d)* pontja esetében pedig tüzetes jelentést tesz, s ahhoz az összes tárgyiratokat mellékeli.

6. §.

A társ, s általában az országban jogérvényesen feunálló minden hatóságok irányában, köteles a törvényszerű megkereséseknek eleget tenni s azokat, főkép pedig az országos statistikai tanácsot, a büntető törvényszékeket és vizsgálóbírákat, az adófelügyelőket és más pénzügyi közegeket, a tanfelügyelőket és az egyházi hatóságokat hivatásaik teljesítésében minden törvényes eszközökkel támogatni

A külföldi hatóságokat illetőleg a létező nemzetközi szerződések szolgálnak irányadókul. Ilyenek nem létében a megkeresés teljesítése előtt a belügyminiszter határozott utasítását köteles kikérni.

7. §.

A törvényhatósági önkormányzat körében alkotandó szabályrendeletek és hozandó határozatokat illetőleg, a végre-

hajtó hatalmat a közgyűlés által más tisztviselőknek adott egyenes megbízások eseteinek kivételével az alispán gyakorolván, hozzá a törvényhatósági bizottság határozatai kiadványok alakjában megküldetnek.

A mennyiben a bizottsági határozatok a végrehajtás módozatait illetőleg külön intézkedéseket nem tartalmaznának, a változott viszonyokrai tekintettel az eddigi gyakorlat fog irányadóul szolgálni.

Az alispánnak viszonyát a törvényhatósági bizottsággal, illetőleg a törvényhatósággal szemben az 1870. évi XLII. t.-czikk és ezen szabályrendelet állapítja meg; ez okból e helyen még a következő köteleességek emeltetnek ki:

a) Az alispánnak kiválólag köteleességében áll a törvényhatóságra nézve szükséges és hasznos reformok létesítését kezdeményezni.

Az útmunka- és más középítkezésekre vonatkozólag ezenfelül köteles minden évben a tavaszi közgyűlésen, az azon évben teljesítendő munkálatokról kellőleg részletezett és indokolt munka-előirányzatot, költségvetést és végrehajtási szabálytervezetet szerkeszteni.

b) A törvényhatósági bizottság rendes ülésein a közigazgatás ügyének a közelebbi közgyűlés óta lefolyt időszak alatti és az évi első rendes gyűlésen a közelebb lefolyt év alatti állapotáról kimerítő jelentést terjeszteni a törvényhatósági bizottság elé, kijelölésével az egyik vagy másik ügyágban észlelhető hátramaradás akadályainak és elhárítási módozatainak.

Rendes évi jelentésnek kimerítő tudósítást kell tartalmaznia a megye közigazgatási, közgazdasági és közmívelődési állapotáról.

8. §.

A közcsend és rendfenntartása, netalán veszélyezett hivatali tekintély védelme s közigazgatási végrehajtások fogá-

atosíthatása érdekében a fennálló törvények és szabályok korlátai között rendelkezik a törvényhatóság területén állomásozó csendőrség összes személyzetével.

9. §.

Közigazgatási bíráskodási jogot gyakorol általában minden azon ügyekben, a melyeket valamely országos törvény, jogértvényes miniszteri és törvényhatósági szabályrendelet hatáskörébe utasít.

10. §.

Határoz a közigazgatási hatóságok által kimért és jogerőre emelkedett büntetések végrehajtásának elhalasztása és átváltoztatása iránt beadott kérések felett, ha azt az illető törvény vagy szabályrendelet határozottan megengedi.

Az illetén tárgyú kérvények felett az alispán az esetben határoz, ha azok felfolyamodás útján kerültek hatósága elé, vagy pedig különben is hatásköréhez tartoznak; minden más esetben azonban a büntetések fogyanatosításának elhalasztását és átváltoztatását kérő folyamodványok fölött a határozathozatal azon hatóságot illeti, melynek jogerejű határozata által a kérdésben forgó büntetés kiszabása végérvényesen megállapított.

Az ilyenmü kedvezmények kieszközlését czélzó beadványok mindig az első folyamodásu hatóságnál nyujtandók be, melynek feladata azokat, ha törvényes katáskörét túlhaladják, az illetékes hatósághoz indokolt előterjesztés kíséretében eljuttatni.

11. §.

Egyes esetekben indokolt kérés alapján a hivatalos cselekvény elvégzését a különben illetékes tisztviselő helyett más tisztviselőre ruházza át (delegál).

12. §.

A határozatai ellen emelt felebbezéseket a tárgyratokkal s a fogalom-iv másolatával felszerelve 8 nap alatt felterjeszti az illetékes harmadhatósághoz.

13. §.

Intézkedik a jogerőre emelkedett határozatok végrehajtása iránt s a 3 napnál hosszabb időtartamra ítelt foglyoknak a közigazgatási központi fogházba leendő felvételét elrendeli.

14. §.

A tisztikar, a segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzethezi viszonyából kifolyólag :

a) A jegyzőkönyvhez érkezett ügydarabokat áttanulmányozás, kivonatkészítése, véleményezés és szükséges fogalmazványok elkészítése végett, tekintettel az arányosságra a központi tisztviselők, mint szakelőadók között felosztja és az iktatót azoknak kézbesítésére utasítja ;

b) kötelező utasításokat ad a szolgabírói irodáknak mikénti elhelyezése s a szükséges irodai szerekkel való ellátása iránt s azokat megvizsgálja ;

c) a segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet működési körét irodai szabályrendeletek által megállapítja s intézkedéseinek szigorú megtartását ellenőrzi ;

d) az ügykezelési, a levéltári és a kiadói könyveket s az egyes tisztviselők által a jelen szabályrendelet értelmében vezetendő jegyzőkeket időnként megvizsgálja ;

e) a kezelés könnyítése tekintetéből az egyes esetekben felmerülő szükségletekhez képest a tisztikart hivatalos értekezletekre hívja össze ;

f) a tisztviselők, segédek, kezelők és szolgák részére indokolt kéréseik folytán 14 napig terjedhető szabadságot

engedélyez, a hosszabb időre terjedő szabadságolások és az alispán szabadságra-bocsátása feletti határozat azonban a közgyűlést, annak együtt nem-létében pedig a főispánt illeti meg;

g) a tisztviselők, segédek és kezelők nyugtáit az első alkalommal, a szolgák és más szegődöttekét pedig minden fizetés alkalmával ellenjegyzí.

15. §.

A ügykezelés tekintetében:

a) Átvész minden a törvényhatósághoz s az alispánhoz címzett miniszteri leiratot, társ- és más hatósági megkereséseket, szolgabírói és községi előterjesztéseket s a magánfelek beadványait s azokat áttekintés és beosztás után a halasztást nem szenvedhető ügydaraboknál a „sürgős“ szónak küllapon felírásával az ügykezelési jegyzőkönyvbe leendő bevezetés végett átadja az iktatónak;

b) megvizsgálja és kiigazítja a jegyzők által szerkesztett fogalmazványokat s egyszersmind azoknak leiratását elrendeli;

c) a tisztázott fogalmazványokat neve aláírásával ellátván, azoknak kiadása iránt intézkedik;

d) gondoskodik az irodai szükségletek beszerzéséről s mindazon mintázatok- és nyomtatványokról, a melyeket a jelen szabályrendelet előir, s a melyeket ezenkívül is az ügykezelés biztonsága és gyorsasága érdekében szükségesnek lát;

e) az alispán az általa átvett pénzekről rendes jegyzéket tartozik vezetni, melynek illető rovataiba a beérkezett hivatalos pénz és pénzérték bejegyzendő és ennek megtörténtével a pénzek vagy értékek az alispáni jegyzékkel együtt a pénztárnoknak kézbesítendő, ki az átvételt ezen jegyzék megfelelő rovatába saját aláírásával tanusítani köteles.

16. §.

A jelen szabályrendelet határozatai szigorú megtartásáért s általában a közigazgatás pontos és szabályszerű menetéért a törvényhatósági és közigazgatási bizottságnak közvetlenül az alispán lévén felelős, az általa a jelen szabályrendelet és a fennálló gyakorlat értelmében az egyes tisztviselők, segédek és kezelőknek teendő rendelkezések és megbízások feltétlenül teljesítendők.

B) Jegyzők.

17. §.

A jegyzők jogai és kötelességei az 1870. évi 42., az 1876. évi 6. és 7-ik t.-cikk szakaszaiban vannak felsorolva.

18. §.

A törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek, a közigazgatási bizottságnak, az állandó választmánynak, továbbá a bíráló és fegyelmi választmányoknak s a számonkérő széknek rendszerint előadója és jegyzőkönyv-vezetője a főjegyző, a ki ha távol vagy teendői teljesítésében akadályozva van, az egyik aljegyző által helyettesítettik.

A főjegyzőt illeti továbbá az irodai ügykezelés és az irodai személyzet feletti felügyelet; ezen jogát azonban az alispánnal egyetértőleg gyakorolja.

19. §.

Az igazoló-választmány előadó és jegyzőkönyv-vezető tisztét rendszerint az első aljegyző teljesíti.

Ezenkívül a közgyűlés által kiküldött állandó bizottságok vagy azok elnökeinek megkeresése folytán, kötelességében áll az alispánnak az aljegyzőket a bizottsági ülések jegyzőkönyveinek vezetésére utasítani.

20. §.

A jegyzők általában kötelesek:

A nekik az iktató által a jelen szabályrendelet 15. §-a értelmében kézbesített ügydarabokra vonatkozólag az alispán utasítása szerint kiadványi terveket készíteni s az ügyiratokat további hivatalos eljárás végett az alispánnak azonnal visszaszolgáltatni.

A jegyzők a nekik beosztott ügydarabokról rendes előadói jegyzékeket vezetnek.

21. §.

Az alispántól nyert kiküldetésekből pontosan eljárnak s azoknak folyama és eredményéről véleményes jelentést, utazásaikról pedig utinaplót terjesztenek elő.

22. §.

Az aljegyzők egyike a törvényhatósági árvaszéknél alkalmaztatik.

C) Tisztiügyész.

23. §.

A tisztiügyész tendői az 1870. évi 42., 1871. évi XVIII., 1876. évi V., VI., VII. és 1877. évi XVIII—XX. t.-cikkében vannak részletesen előírva, azonkívül, mint a törvényhatóság jogtanácsosa, véleményeket ad mindazon ügyekben, a melyeknél a jogi szempont dönt, indítványokat tesz fegyelmi ügyekben s végezi mindazon teendőket, a melyeket ezen törvények reáruháznak.

24. §.

A törvényhatóságot magánjogi ügyeiben és pereiben képviseli, fogalmazza a szerződéseket és más okiratokat, gya-

korolja mindazon jogokat, a melyeket a törvények a magánfelek ügyvédei részére biztosítanak s a törvényhatóság ügyeiről az ügyvédi rendtartás értelmében rendes jegyzőkönyvet vezet.

A perek megindítása és folytatása, vagy abbanhagyását illetőleg azonban köteles az alispántól előlegesen engedélyt eszközölni ki s az ítéletekről és érdemleges végzésekről az alispánnak a kézbesítéstől számítandó 24 óra alatt jelentést tenni.

25. §.

A hatáskörébe sorozott ügyek folyamában késedelem által vagy más módon okozott károk- és hátramaradásokért a törvényhatóságnak az általános polg. törvénykönyvben és a törvénykezési rendtartásban leirt esetekben és módozatok szerint felelős és teljes kártalanítással tartozik.

26. §.

A tisztiügyésznek az árvaügyek körüli teendői az árvaszék szervezetéről a törvényhatósági bizottság gyűlésein elkövetett széksértési esetek tekintetébeni teendői a bizottság tanácskozási rendéről szóló szabályrendeletekben foglaltatnak.

27. §.

A tisztiügyész, a mennyiben a törvényhatóság érdekei nem ellenzik, s a mennyiben hivatalos állásával és az illető felek érdekeivel ellentétes helyzetbe nem jő, magánügyvédkedést is folytathat.

D) Árvaszéki elnök, ülnökök és jegyző.

28. §.

Az árvaszéki elnök, ülnökök és a jegyző hatáskörét az árvaszék szervezetéről szóló szabályrendelet határozza meg.

E) Pénztárnok, ellenőr és számvevő.

29. §.

A pénztárnok, ellenőr és számvevő jogai és kötelességei a házipénztár részére kiadott ministeri rendszabályok és kezelési utasításokban vannak részletezve.

30. §.

A pénztárnok és ellenőr hivataluk elfoglalása előtt 3000, illetőleg 1500 frtnyi óvadék letétele vagy biztosítására köteleztetnek.

A biztosíték állhat készpénzből vagy az állam által óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokból és a pénztárnok és ellenőr saját vagy egy harmadik készfizető kezeként előállított egyén tulajdonát képező ingatlanra, az árva-vagyon biztosítását illetőleg előírt módon bekebelezett adóslevélből.

31. §.

A számvevőnek eltekintve a házipénztárhozi viszonyától, a mely az idevonatkozó ministeri utasítások és az árvaszék iránti állásától, a mely az árvaszéki szervezetről szóló szabályrendelet által határoztatik meg, kiválólág kötelességében áll az alispán utalványainak nyilvántartása és a számviteli főkönyvbe való feljegyzése; továbbá a községi zárszámadások és a költségvetési előirányzatok megvizsgálása, a melyekről a törvényhatósági állandó bizottság választmányához előzetesen véleményes jelentéseket terjeszt elő.

32. §.

A pénztárnok, ellenőr és számvevő a fennálló szabályok értelmében előírt mintázatok szerint a szükséges naplók és jegyzőkönyvek vezetésére is kötelezvék.

Ezekon kívül az ellenőr, mint alszámvevő segédkezik a számvevőnek és teljesíti a házipénztári hivatalnál az iktatói, kiadói és levéltárnoki kötelességeket is.

33. §.

A pénztárnok az alispán kívánatára a pénztár állásáról naplókivonatot s esetleg részletes kimutatásokat készít.

34. §.

A házipénztár kiadványait a pénztárnok aláírása és az ellenőr ellenjegyzése mellett elkülönített hivatalos pecsét alatt saját maga eszközli; a ministeriummal, a törvényhatósági bizottsággal s más hatóságokkal azonban az alispán közvetítésével érintkezik.

35 §.

A hivatalos pénzküldemények átvétele és továbbítása a pénztárnok által eszközöltetik; e célból az érkező pénzek és más értékek az alispán által haladék nélkül átadatnak a pénztárnoknak, ki az átvételt az alispán által vezetett jegyzék megfelelő rovatában saját neve aláírásával elismeri s a pénzt vagy értéket külön naplóba-vezetés után letétbe helyezi és megőrzi.

Az elküldést illetőleg, ha a levél, átirat vagy jelentéshez pénz vagy pénzértékű tárgy melléklendő, a vonatkozó kiadmány tisztázata a kiadó által lepecsételetlen boríték alatt a pénztárnokhoz teendő át, ki abba az elküldendő értéket belézarva, azt saját pénztári pecsétjével köteles ellátni és postai úton való továbbítást eszközölni.

A pénztárnok köteles továbbá az elküldött pénz és pénzértékek kézbesítéséről szóló nyugták beérkezését világlatban tartani és ha a kitűzött határidő eredménytelenül folyna le, a postai reclamatio végett az alispánhoz jelentést tenni.

F) Főorvos.

36. §.

A főorvos a törvényhatósági közegészségügy állandó szakelőadója.

37. §.

A közigazgatási fogházban őrizett fegyenczeket hetenkint legalább egyszer meglátogatja és szükség esetében gyógykezeli.

38. §.

Az ujonczállítás tekintetében végzi mindazon teendőket, a melyek a törvény és jogérvényes szabályrendeletek által előíratnak.

39. §.

Kezeli a kórházat, eszközli a betegek felvételét és gyógykezelését.

40. §.

A közegészségügy és a törvényhatósági kórház állapotról és viszonyairól az alispán kíváratára kimutatásokat és véleményes jelentéseket készít.

41. §.

A járási orvosok és állatorvosok által hozzá beküldendő statisztikai adatokat összeállítja s az ekkép szerkesztett törvényhatósági közegészségügyi statisztikai táblázatot kimerítő jelentés mellett az alispánnak előterjeszti.

42. §.

Az általa intézett teendőkről és a kórházügyről elkülönített jegyzékeket vezet.

43. §.

A főorvos hatáskörét és teendőit az 1876. évi 6. és 14. t.-cz. szabályozzák.

G) Erdősz.

44. §.

Az erdőnevelés előmozdítására és az erdőpusztítás meggátlása érdekében a törvényhatósági közgyűlés, a közigazgatási bizottság és az alispán által esetről-esetre az ügy fontosságához képest hivatalból vagy megánfelek kérelmére a helyszínére kiküldetik s ottan a nyert utasítások szerint, mint szakértő működik.

45. §.

Mint központi tisztviselő az alispán által hozzá utasított ügyekben szakvéleményeket terjeszt elő; azonkívül a járási szolgabírák által erdőrendőri kihágásos ügyekben a felek költségére, mint szakértő alkalmazható.

46. §.

Minden évben tartozik az alispán által egymásután kijelölt erdőket hivatalból beutazni, megsejlelni s a helyszínen tapasztalt hiányok orvoslása iránt az alispánhoz kimerítő jelentést és szakjavaslatot előterjeszteni.

47. §.

Gyűjti és kezeli az erdő-statistikát, azt évenként gya-

rapítja s az adatok beszerzése tekintetében úgy az alispánhoz, mint a szolgabírákhoz előterjesztéseket tehet.

48. §.

Minden év első rendes közgyűlésén az elmúlt évben gyűjtött és összeállított erdő-statistikai adatokat a törvényhatósági közgyűlés elé terjeszti, mely alkalommal kimerítő jelentésében felsorolja mindazon reform javaslatokat és teendő intézkedéseket, melyeket ezen elhanyagolt nemzetgazdasági tőke gyarapítása érdekében, mint szakértő szükségesnek és kivihetőnek talál.

H) Levéltárnok.

49. §.

A levéltárnok örököl a törvényhatósági levéltár felett s azt rendben tartja és kezeli, az ügyleti jegyzőkönyvhez érkezett iratokat az előadatokkal felszereli, az ellátott és már kiadványozott ügydarabokat átveszi, az ugyanazon tárgyra tartozókat iratjegyzék mellett egy csomagban összefoglalja, a levéltári sorkönyvbe bevezeti s illető helyére berendezi.

50. §.

Az alispán és a jegyzők kívánatára az egyik vagy másik csomagot vagy ügydarabot a levéltárban felkeresi és jegyzék mellett átadja, azoknak a használat után leendő pontos visszaszolgáltatása tekintetéből örököl s visszaadás után szokott helyére berendezi.

51. §.

A levéltár következő osztályzatok szerint rendeztetik be:

I. Osztály: a törvényhatósági bizottság, az állandó, igazoló, bíráló és központi választmányok, valamint a szá-

monkérőszék, továbbá az egészségügyi, statisztikai, reáliskolai, község jegyzői szigorló, lótenyésztési bizottmány és az egyes esetekben kiküldött bizottságok iratai és jegyzőkönyvei;

II. Osztály: a katonai ügyekre s az ujonczállításra tartozó iratok;

III. Osztály: a középítkezéseket tárgyzó ügyiratok;

IV. Osztály: az alispán által másodhatóságilag tárgyalat ügyekre vonatkozó iratok;

V. Osztály: vegyes tartalmu iratok;

VI. Osztály: a közigazgatási bizottsági jegyzőkönyvek és irományok.

52. §.

A levéltárilag kezelendő ügydarabokról sorkönyv vezetetik, melybe az átvételkor a darab iktatói, osztályzati és folyó-száma beiratik, s ez utóbbi magára a darabra is feljegyeztetik.

53. §.

A magánosok által megörzés végett letéteményezett iratokról az okmány minőségét, a letevő nevét és a letevés idejét magában foglaló elkülönített jegyzék vezetetik.

54. §.

A levéltárban levő közokmányok az alispántól kinyert előleges engedély folytán a levéltárnok felügyelete mellett a szokásos hivatali órákban bárki által is megtekinthetők és lemásolhatók.

55. §.

Magánfelek az őket érdeklő ügydarabokat az alispánhoz tett bejelentés után, levéltárnoki felügyelet mellett ere-

detiben megtekinthetik, s azokból másolatokat is vehetnek. A másolatokat a levéltárnok hitelesíti és adja ki.

56. §.

A levéltári iratoknak a levéltár helyiségeiből való elvitele, kivéve a hivatalos használat esetét, semmi szín alatt sem engedtetik meg.

57. §.

A levéltárnok köteles az épületekre, irodai s más eszközökre és butorokra felügyelni, azokról leltárt készíteni, s hiánylat és romlás esetében a beszerzés, illetőleg a kijavítás tekintetéből az alispánhoz előterjesztéseket tenni.

58. §.

Az árvaszéki ügyiratok kezelése a törvényhatósági levéltár többi részétől elkülönítetten az árvaszéki jegyző által eszközöltetik.

I) Iktató.

59. §.

Az iktató a törvényhatósághoz, a közigazgatási bizottsághoz és az alispánhoz intézett hivatalos iratokat és beadványokat a fő- és alispántól átveszi, az érkezés napjának, a példányok és mellékletek száma és minőségének feljegyzésével az ügyleti könyvbe bevezeti; azokat, a melyekhez előadat kívántatik, az előszám és jegyzék mellett a levéltárnoknak átadja, s valamennyit az alispán által rájuk vezetett jegyek szerint kézbesítési könyvek mellett az illető tisztviselőknek kézbesíti. A közigazgatási bizottsághoz szóló ügyiratokat az alispáni jegyzőkönyvtől elkülönített iktató-könyvbe vezeti be.

60. §.

A kiadványozott ügyszerabokat az irodatisztól átvén s az azokra vezetett határozatokat a kelet feljegyzésével a jegyzőkönyv ellátási rovatába beirván, azokat további eljárás végett közbesítési könyv mellett a levéltárnoknak átszolgáltatja.

61. §.

Az iktató eszközli a kitűzött határidők nyilvántartását, s azokra vonatkozólag a határnap bekövetkeztével az alispánhoz hivatalos emlékeztetést terjeszt elő.

62. §.

Magánfelek kérésére a beadványok megérkezése és számaírói s az ellátás idejéről szóbeli felvilágosításokat, s a mennyiben valamely joglépés forog kérdésben, írásbeli bizonyítványokat ad; de a hivatalos intézkedés tartalmát az alispán engedélye nélkül senkivel sem közölheti.

63. §.

Bélyegköteles beadványoknál azoknak szabályszerű bélyegmennyiséggeli ellátását ellenőrzi, a felragasztott bélyegeket a kiadói pecséttel átűti s bélyeghiány esetében az előirt leletet felelősség terhe alatt felveszi; szabálytalan leletezés esetében köteles az alispán az iktató ellen fegyelmi vizsgálatot elrendelni.

64. §.

Az országos törvények s a miniszteri és törvényhatósági szabályrendeletekről hivatalos használatra elkülönített betűsorozatos jegyzéket s az ügykezelés áttekintésének köny-

nyitése tekintetében vezérszavak szerint az iktatói számok feljegyzésével hasonlóképp betűsorozatos mutató-könyvet vezet.

65. §.

Az iktató az általa vezetett jegyzőkönyveket átvizsgálás és aláírás végett az alispánnak a hivatalos óra elteltével mindennap bemutatja.

66. §.

Az iktatókönyv a felek használatára köznapokon délelőtt 9—12, délután 3—5 óráig, vásár- és ünnepnapokon pedig délelőtt 9—12 óráig nyitva tartatik.

K) Irodatiszt.

67. §.

Az irodatiszt a kiadásra a főispán, alispán vagy helyettese által ellenjegyzett ügydarabokat átveszi, könyv mellett az irnokok közt kiosztja, azoknak hibátlan tisztázására felügyel, a már tisztázottakat a leíróval összeolvassa, az összeolvasás pontosságáért felel, s aláírás végett a fő- vagy alispánnak bemutatván a sürgősöket azonnal, a többieket pedig legalább három nap alatt kiadványozza.

68. §.

A tisztázás és a kiadás idejének az eredeti fogalmi íven leendő feljegyzését eszközli és ellenőrzi.

69. §.

Az irodatiszt a kiadásról a fennálló gyakorlat értelmében a kiadókönyven kívül kézbesítési, posta és pénzküldeményi könyveket vezet; azon megjegyzéssel, hogy a

közigazgatási bizottság számára külön kezelési könyvek használandók.

70. §.

A magánfeleknek szóló kiadványok rendszerint vevény mellett kézbesítettnek. A kézbesítési vevényeket az irodatiszt naponként számbaveszi s az illető ügyiratokhoz csatolás céljából jegyzék mellett a levéltárnoknak átadja.

L) Irnokok és díjnokok.

71. §.

Az irnokok és díjnokok jogait és kötelességeit, valamint az irodai rendet is a főjegyző meghallgatásával készítenő szabályrendelettel az alispán állapítja meg.

M) Szolgák, lovasszolga és börtönőr.

72. §.

A szolgák közül egy az alispánnál, egy az árvaszéknél végzi a szolgai teendőket.

A lovasszolga kiküldetésein kívül az alispán által hivatalsszolgai és irodai teendők teljesítésére is köteleztetik.

A börtönőr a börtönfelügyelői teendőket végezván, azonfelül irodai és hivatalsszolgai teendőkre is kötelezhető.

73. §.

Az alispán a szolgák, a börtönőr és a lovasszolga kötelességeit külön szabályrendeletekkel állapítja meg.

MÁSODIK SZAKASZ.

Kültisztviselők, segédek, kezelők és szolgák.

N) Szolgabírák, segédszolgabírák.

74. §.

A szolgabírának az állam, a törvényhatóság és a községek iránti jogai és kötelességei az 1870. évi 42., az 1871. évi 18. és 55., 1872. évi 8., 1876. évi 5., 6., 7., 13., 14., 15. és 1877. évi 20. törvénycikkekben soroltatnak fel.

75. §.

Az előző §-ban foglalt jogok és kötelességeken kívül a szolgabírák, mint a vezetésükre bízott járások tisztviselői:

a) teljesítik mindazon kötelességeket, a melyeket valamely országos törvény, jogérvényes miniszteri és törvényhatósági szabályrendelet közvetlenül a járási tisztviselőre ruház;

b) az alispán rendeleteit az azokban kitűzött határig végrehajtják, s annak megtörténtéről, ha az kívántatott vagy szükségesnek mutatkozik, haladéék nélkül jelentést tesznek.

76. §.

A végrehajtásoknál előforduló tetteges ellenszegülések eseteiben rendelkeznek a községi erővel és a járásaik területén állomásozó csendőrség személyzetével, s ha az ellenszegülések fenyegető mérvet öltenek, az előleges letartóztatás jogát is foganatba vehetik.

Ezen utóbbi esetben azonban kötelesek az ügyet az illetékes bünfenyítő hatósághoz 24 óra alatt áttenni, s a letartóztatott egyéneket további hivatalos eljárás végett jelentés mellett oda átkísértetni.

77. §.

A járási szolgabírák kötelesek továbbá az alispán által a törvényhatósági bizottság határozatai alapján kivetett pótdókat a kitűzött határnapig behajtani, s rendeltetések helyére beszolgáltatni.

78. §.

A törvényhatóság összes tisztviselőit teendőik teljesítésében a jelen szabályrendelet s a létező törvények és gyakorlat utmutatása szerint támogatni tartoznak.

79. §.

A társ- s más polgári, bünyfenyitő, pénzügyi, katonai s egyházi hatóságok törvényszerű megkereséseit a lehető gyorsasággal teljesítik, s erről a mennyiben kívántatik vagy szükségesnek látszik, a megkereső hatóságot értesítik.

80. §.

A törvény és hatóságok tekintélyének fenntartása, a közcsend- és rendnek, s a személy és vagyonbiztonság érdekében háborítások- és zavarásoktól megóvása érdekében a helyszínén azonnal megjelennek, fogamatba veszik a szükségesnek látszó rendszabályokat, rendelkeznek a községi erővel és a járásaikban állomásozó csendőrség személyzetével, s az állapotról az alispánhoz jelentést tesznek.

Ha a mozgalom vagy csoportulás oly fenyegetővé válna, hogy lecsillapítása, illetőleg szétosztatására a községi erő és a járási csendőrség nem volna elégséges, nagyobb erő alkalmazásáért kötelesek az alispánnak haladék nélkül előterjesztést tenni.

81. §.

A járásaik területén kiűtött ragályok, járványok s

marhavészek alkalmával a helyszínére kiszállani, s az állapotról az alispánt, a járási orvost, illetőleg az állatorvost azonnal értesíteni tartoznak.

Addig is minden haladék nélkül foganatba veszik a szükségesnek mutakozó egészség-rendőri szabályokat.

82. §.

Nagyobb mérvű jégverések s más elemi csapások esetiben szintén kiszállnak a helyszínére, megteszik a helyzet által kívánt intézkedéseket, s az alispánhoz, a mennyiben pedig a közlekedés érdekei veszélyeztetve volnának, a törvényhatósági m. kir. építészeti hivatalhoz is előterjesztést intéznek.

83. §.

A vásári áruczikkék és italok minőségét s a baromlevek szabályszerű kiállítását, a közegészségügyi, tűzrendőri és építési rendszabályok szigorú alkalmazását, a távirdák, földmérési és egyéb jelvények, középületek, közhelyek, eszközök, utak, karfák, kerékvettető és sánczoknak rombolásoktól megóvását hivatalból ellenőrzik, s az ezek elleni kihágásokban hibásoknak, a fennálló szabályok szerint a legszigorubban leendő megfenyítését eszközlik.

84. §.

Táncz- és más társasmultságoknál az előirt rendőri szabályoknak a községi előljárók általi megtartását hivatalból ellenőrzik.

85. §.

Fürdőhelyiségeken az érvényben levő szabályok szerint ellenőrzik a fürdőrendőrséget.

86. §.

A törvényhatósági közmunkaerőt a törvényhatósági bizottság által meghatározott időpontokban az alispán által szerkesztett mintázatok szerint községenként számbaveszik, s annak nyilvántartása iránt intézkednek.

87. §.

A járásaikba kebelezett községi közmunka összeírásokból két példányban járási összeállításokat készítenek, s azok egyikét a hivatali helyiségben nyilvántartják, a másikat pedig a törvényhatósági áttekintés összeállítása végett felterjesztik az alispánhoz

88. §.

Gondoskodnak a járás évi közmunkatartozásának az alispán utasításai szerint pontosan leendő kiszolgáltatásáról, s az év végén a múlt évben középítkezésre kiszolgáltatott járási munkaerőről és más szolgáltatmányokról az alispánhoz községenként elkülönített kimutatásokat adnak be.

89. §.

A népnevelés ügyét előmozdítják s annak a járásaikba kebelezett községekbeni állapotáról az alispán és tanfelügyelő kíváratára kimutatásokat szerkesztenek.

90. §.

A járási szolgabírák első fokozatban közigazgatási bíráskodási jogot gyakorolnak:

a) a cselérendtartásról szóló 1876. évi 13. t.-cz. értelmében felmerülő vitás kérdések és kihágások felett;

b) a mezőrendőri intézkedések ellen felmerülő kihágások és ezekből származható kártérítési keresetek felett;

c) az erdőtörvény értelmében felmerülő vitás kérdések, kihágások és kártérítések felett s egyszersmind az erdőtörvény szabályainak szigorú végrehajtását hivatalból ellenőrzik;

d) az 1872. évi 8. t.-cz. értelmében intézkednek az ipar jogositványok adása vagy megtagadása és a jogtalan iparüzés betiltása iránt, továbbá határoznak az ezek körül felmerülő vitás kérdések és kihágások felett;

e) az általános polgári törvénykönyv 343. és 344., továbbá 1059. és 1319. §§-ai értelmében közigazgatási úton tárgyalandó kérdések felett;

f) a korcsmaarányosítás és az 1871. évi 55. t.-cz. értelmében a birtok-szabályozásoknál előforduló előlegek behajtása iránt felmerülő kérdések felett;

g) országos- és hetivásárokon gyakorolják a vásárrendőri felügyeletet;

h) határoznak mindazon panaszok felett, a melyek az építkezésekből felmerülnek és rendőri természetűek;

i) az 1876. évi 5. t.-cz. értelmében fennforgó fegyelmi ügyekben;

k) eljárnak az 1876. évi 14. t.-cz. értelmében az egész-ségrendőri ügyekben;

l) általában eljárnak végre mindazon ügyekben, melyeket valamely országos törvény, jogérvényes miniszteri és törvényhatósági szabályrendelet a járási tisztviselőkre ruház, a mennyiben ezen ügyek a rendes bíróságok illetékességéhez nem tartoznak.

91. §.

Az eljárás módozatai az egyes ügyágakban kiadott törvények és szabályrendeletek által határozottatnak meg.

Oly ügyeknél, a melyekre nézve az eljárás módozatai előírva nincsenek, a tárgyalás a polgári törvénykezési rendtartásban leírt módon a sommás eljárás szabályai szerint vezettetik.

92. §.

A járási szolgabírák kötelesek a saját, vagy az alispán határozatai ellen bejelentett és beadott felebbezéseket elfogadni, jelenezni, a jegyzőkönyvbe bevezetni, s ha kellő határidőben adattak be, három nap alatt az összes tárgyiratokkal együtt az alispánhoz felterjeszteni.

93. §.

A járási szolgabírák a saját és az alispán jogerőre emelkedett s az illető szakminiszterium vagy közigazgatási bizottság végérvényes határozatait kötelesek minden haladék nélkül végrehajtani.

A három napnál hosszabb időtartamra ítelt fegyen-
czek büntetésök kiállása végett minden esetben a közigaz-
gatási központi fogházba lesznek beküldendőek.

94. §.

A járási szolgabírák járásaik összes községeit féléven-
kint legalább egyszer meglátogatni s erről az alispánnak
részletes jelentést tenni tartoznak.

95. §.

Az ügykezelést illetőleg:

a) A fennálló gyakorlat szerint rendes jegyzőkönyvet
vezetnek, a mely a felek használatára a jelen szabályrende-
let 66. §-ában jelzett időpontok alatt nyitva tartatik.

b) Szóbeli panaszok eseteiben azokról jegyzőkönyvet
vesznek fel, s azt a panaszló által aláíratván, az illető iktató-
könyvbe bevezetik.

c) A hozzájok intézett beadványok folytán hozandó
határozatokat a feleknek kézbesítettik, mely célból az al-

ispán utasítása szerint elkülönített kézbesítési, posta és pénzküldeményi könyveket vezetnek.

d) Az általuk felhajtott büntetéspénzek, rovatatok és más pénzösszegek és értékekről pénzkézelési naplót szerkesztenek s azt nyilvántartják.

e) A hozzájuk érkező összes pénzeket 48 óra alatt rendeltetésük helyére indítják, ha pedig az eszközölhető nem volna, letétbe helyezés végett beküldik a törvényhatósági alispánhoz. A pénzküldeményekhez a fizetést-teljesítő részéről kiállított ellennyugták minden esetben melléklendők.

Minden község bírása személyes felelősség terhe alatt köteles községéből a szolgabíróhoz befizetett büntetéspénz, rovat, betegápolási díj vagy más természetű közpénznek minőségét és mennyiségét, úgy a befizetés idejét minden hónap első hetében a megelőző hónapról utólagosan a megye alispánjához közvetlen bejelenteni.

A mely községi bíró ezen hivatalos köteleességét elmulasztotta, az alispán által rövid uton igazolásra hivatandó fel, s ha az kielégítőnek nem találhatik, akkor az alispán az ilyen községi bírónak az 1876. évi V-ik törvényczikk értelmében foganasítandó fegyelmi eljárás útján leendő feleletre vonatása iránt intézkedik.

A megye alispánja oda utasíttatik, hogy a községi bírák közvetlen jelentéseit a célbavett ellenőrzés szempontjából a keblí számvevő által vétesse nyilvántartásba.

f) Minden intézkedésről szabályszerű fogalmazványt készítenek s azt a levéltárba elhelyezik.

g) Magánfeleknek csak a közvetlenül hozzájuk címzett intézkedéseket adhatják ki, ellenben azokról, a melyek bár magánügyekben a járási szolgabírákhoz czimezvék, külön kiadványokat kötelesek szerkeszteni.

h) Kiadványaikat kivétel nélkül kézbesítési könyv vagy

vevény mellett expedíálják és a vevényiveket az illető ügyirat irományjegyzékében elhelyezik.

i) A magánfeleknek szóló kiadványokat hivatalos pecséteikkel ellátják.

96. §.

A szolgabírói hivataloknál az ügyiratok rend- és sorzámmal ellátott iratjegyzék mellett különböző osztályzat nélkül akkép kezeltetnek, hogy az ugyanazon ügyre vonatkozó összes iratdarabok az irományjegyzékben mindenkor feltalálhatók legyenek.

Az irattári áttekintés könnyebbé tétele szempontjából az egyes ügyek és ügyiratokról betűsoros mutatókönyv és sorkönyv vezetetik.

97. §.

A szolgabírói segéd általában véve a szolgabíró felelősségére és megbízásából jár el, úgy azonban, hogy az általa végzett intézkedésekért minden körülmény közt személyesen is felelős marad.

A szolgabíró távolléte vagy akadályoztatása esetében minden teendőire nézve a segédszolgabíró helyettesíti, s ezen minőségben teljesített hivatalos eljárásaiért személyes felelősséggel tartozik. Hasonlóképen személyes felelősség terheli a segédszolgabírókat akkor is, midőn az alispán által valamely ügy ellátásával a szolgabíró érdekeltsége vagy más fennforgó fontos oknál fogva bizatik meg, s midőn a szolgabíró intézkedése folytán valamely kiküldetésben jár el.

Máskülönben a segédszolgabíró a szolgabírónak, mint a hivatal főnökének, hivatali teendői ellátásában állandólag segélyére lenni s magát közszolgálati tekintetben annak utasításához szabni kötelés.

98. §.

A járási szolgabírák mellé teendőik könnyebb teljesíthetése szempontjából, a törvényhatóság költségén még egy őrnök és egy szolga adatik, kiknek felvétele, elbocsátása és teendőik meghatározása a szolgabíróé illeti.

O) *Járási orvosok.*

99. §.

A járási orvosok kötelességei az 1876. évi 14. t.-czikkben vannak részletesen szabályozva.

100. §.

A járási orvosok a közigazgatási bizottság, az alispán, a főorvos és a járási szolgabírák törvényszerű rendeleteit, illetőleg megkereséseit minden egyes esetben pontosan teljesíteni tartoznak. Állandó lakásuk a szolgabíró székhelyén van.

101. §.

A Sz.-Udvarhelytt lakó járási orvos a főorvosnak a kórház és a közigazgatási fogház körüli teendőiben segítkezik, s azt távolléte vagy akadályoztatása esetében helyettesíti.

P) *Állatorvos.*

102. §.

Az állatorvos az állategészségügyet felügyeli, e tekintetben statisztikai adatokat gyűjt és azt évnegyedenként a főorvos elé terjeszti.

Állandó lakása Sz.-Udvarhelytt van.

103. §.

Az alispán vagy a járási szolgabírák rendeletére és a megyei lótenyésztő-bizottmány felszólítására, ragályok és

járványok s más az egészségügyet érdeklő esetekben kiszáll a helyszínére, az 1874. évi 20. t.-cz. szerint szemlét eszközöl, szakvéleményt ad, javaslatba hozza az előirt orvosrendőri szabályokat s az állapotról az alispánhoz, a szolgabírákhoz, illetőleg a lótenyésztő-bizottmányhoz előterjesztést tesz.

104. §.

A megye állategészségügyi állapotáról statisztikai kimutatásokat szerkeszt s azokat év végével a törvényhatósági főorvoshoz beszolgáltatja.

Q) Irnokok s szolgák.

105. §.

A szolgabírói irnokok és szolgák jogai és kötelességei a járási szolgabírák által kiadott és az alispán által helybenhagyott rendeletekkel fognak szabályoztatni.

III. FEJEZET.

A tisztviselők, segédek, kezelők és szolgák fizetése s mellékjárulékaikról.

106. §.

1. A központon:

1 Alispán	1800 frt fizetés, 200 frt utazási átalány	2000 frt.
1 Főjegyző		1400 „
3 Aljegyző	1 à 900, 1 à 800, 1 à 700 frt	2400 „
1 Tisztügyész		600 „
1 Árvaszéki elnök		1000 „
2 Árvaszéki ülnök	à 800 frt	1600 „
1 Pénztárnok		800 „

1 Ellenőr (alszámvévő)	600	frt.
1 Számvévő	700	"
1 Főorvos	600	"
1 Erdősz	600	"
1 Levéltárnok	600	"
1 Iktató	600	"
1 Irodatiszt	600	"
3 őrnök à 500	1500	"
2 Díjnok à 80 kr. napdíjjal	576	"
2 Hivatalszolga à 250	600	"
1 Lovasszolga 200		
50		
50	350	"
1 Közigazgatási börtönőr 150		
50		
200	200	"

2. A törvényhatóság külterületén:

3 Szolgabíró à 900		
100		
3000	3000	frt.
3 Segédszolgabíró à 600	1800	"
3 Járási orvos à 400	1200	"
1 Állatorvos (Sz.-Udvarhelytt)	400	"
3 Szolgabírói őrnök à 400	1200	"
3 Szolgabírói szolga à 150		
50		
600	600	"

IV. FEJEZET.

A tisztviselők, segédek, kezelők és szolgák napi-díjjairól és fuvarilletményeiről.

107. §.

A tisztviselők, segédek, kezelők és szolgák napijai kö-vetkezőleg állapittatnak meg:

1. A központon.

a) Az alispán napdija	5	frt	—	kr.
b) A főjegyző, árvaszéki elnök és tisztügyész napdija	4	"	—	"
c) Erdősz, aljegyzők, árvaszéki ülnök, számvevő és főorvos napdija	3	"	—	"
d) Iktató, ellenőr, irodatiszt és irno- kok napdija	2	"	—	"
e) Hivatalszolga és lovasszolga napdija —	"	50	"	"

2. A törvényhatóság külterületén.

a) A szolgabíró napdija	3	"	—	"
b) A segédszolgabíró napdija	2	"	—	"
c) Járási orvos és állattorvos napdija	2	"	—	"
d) A szolgabírói szolga napdija	—	"	50	"

108. §.

A fuvarilletmény a tisztviselők, segédek és kezelők részére kilometerenkint 13 kr.

A szolgaszemélyzet által fuvarilletmény nem számíthatatik fel.

V. FEJEZET.

Általános határozatok.

109. §.

Oly hatósági határozatoknál, a melyek által valamely összeg fizetése, vagy valaminek teljesítése iratik elő, a zárlathatárnap a meddig és a hátrány, a mely alatt a teljesítésnek eszközöltetnie kell, a kiadványban mindig világosan kifejezendő.

Hasonló eljárás követendő azon ügyeknél is, a melyekben hozandó határozatok ellen felebbezésnek lehet helye.

A mennyiben idevonatkozólag a törvények és szabályrendeletek határozott utasításokat nem tartalmaznak, a fizetés vagy a teljesítés és felfolyamodásra szükségelt határidő a körülményekrei tekintettel, a határozat-hozatalra jogosított közigazgatási tisztviselő által állapittatik meg.

A felebbezési idő azonban 8 napnál rövidebb és 15 napnál hosszabb nem lehet.

110. §.

A tisztviselők, segédek, kezelők és szolgák hivatalbalépésük előtt, az 1870. évi 42. t.-cz. 71. §-ában előírt minta szerint esküt tesznek le.

111. §.

A fizetések minden egyes tisztviselő, segéd, kezelő és szolga részére az eskütétel napjától folyósíttatnak, s a házipénztári hivatal által egyenlő részletekben havonként előre fizettetnek ki, ellenben a díjnokok napidijainak kifizetése az alispán által ellenjegyzett nyugtára utólagosan eszközöltetik.

112. §.

Az alispánt napidij és fuvarilletmény csakis a törvényhatóság területén kívül tett hivatalos utazások eseteiben illeti.

113. §.

A főjegyző, aljegyzők, tisztügyész, árvaszéki elnök, ülnökök, számvevő, ellenőr, iktató, irodatiszt, irnokok, szolgák a törvényhatósági közgyűlés, közigazgatási bizottság, árvaszék vagy az alispán utasítása folytán bárhol tett utazásaikról a megállapított napidijt és fuvarilletményt számíthatják fel.

Ellenben a főorvos, erdősz csak magán kérések következtében, magánügyekben, valamint a törvényhatóság területén kívül tett utazások esetében tarthatnak igényt a napidij és fuvarilletmény felszámításához.

114. §.

A járási szolgabirákat és segédszolgabirákat napidij és fuvarilletmény felszámíthatása iránti jog csak a járásuk területén kívül teljesített hivatalos utazások, és a magánosok kérése folytán magánügyekben tett utazások eseteiben illeti meg.

115. §.

A járási orvosok és állatorvosok hivatalos utazásaikért napidijt és fuvarilletményt nem számíthatuak fel; azonban

védhímlő-oltás esetében a járási orvos, úgy járványoknál a járási orvos és állatorvos a természetbeni fuvart igénybe vehetik.

116. §.

A hivatalos utazást tett tisztviselő, ha napidij és fuvarilletmény felszámítására jogosítva van, rendes úti-naplót tartozik, az alispánhoz bemutatni a megyei számvevőség által való megvizsgálás és érvényesítés végett, és csak ha az az érvényesítési záradékkal ellátott, hajtható be az abban irt összeg a fizetni köteles féltől. Előleget a tisztviselő magánosoktól nem vehet fel.

117. §.

A tisztviselők, segédek, kezelők olyan utazásokról, melyekben napidijt és fuvarilletményt vettek igénybe, 15 nap alatt utinaplót szerkesztenek, s felülvizsgálat végett az alispánhoz beküldik; a felülvizsgálat a számvevő által eszköztetik.

118. §.

Az utinapló beterjesztésének elmulasztása maga után vonja a napidij és fuvarilletmény elvesztését, s köteles azt az illető tisztviselő visszafizetni.

Czimer és pecsét.

119. §.

Udvarhelymegyének czimere, tekintettel alkotó elemeire: „Udvarhelyszék ősi czimere“ marad.

120. §.

Udvarhelymegye pecsétje: „Udvarhelymegye 1876.“

Az alispán pecsétje: „Udvarhelymegye alispánja 1876.“

A házipénztár pecsétje: „Udvarhelymegye pénztára 1876.“

Az árvaszék pecsétje: „Udvarhelymegye árvaszéke 1876.“ és a

Szolgabírák pecsétje „Udvarhelymegye i járás szolgabírája 1876.“ köriratokkal látandók el.

V.

Szabályrendelet,

Udvarhelymegye árvaszékének szervezéséről.

I. RÉSZ.

Általános határozatok.

1. §.

Udvarhelymegye törvényhatósága a gyámhatóságot elsőfokulag az árvaszék által gyakorolja.

A községek által gyámhatósági ügyekben hozott határozatok elleni felebbezések felett azonban az árvaszék másodfokulag határoz (1877. XX. t.-cz. 212. §.)

2. §.

Az árvaszék székhelye Székely-Udvarhely.

3. §.

Az árvaszék áll: egy elnökből, két ülnökből, egy jegyzőből, egy irnokból és két díjnokból.

A törvényhatósági tisztügyész, számvevőség és pénztári hivatal pedig egyszersmind az árvaszék tisztügyésze, számvevőse és pénztári hivatala is

4. §.

A törvényhatósági bizottság az 1877. évi 20. t.-cz.

178. §. alapján 12 bizottsági tagot küld ki, kik az árvaszéki ülésekben tanácskozási és szavazatjoggal bírnak.

A kiküldött bizottsági tagok működését sorshuzás dönti el.

Az árvaszék minden hóban két tagot nyilvános ülésbe sorsol ki, kik a jövő havi ülésekbe részt vesznek, az egyszer kisorsolt tagok nevei mindaddig míg mindenik tag ki nem sorsoltatott, a sorsolásból kihagyandók.

5. §.

Az árvaszék hatáskörét, felelősségét és pénzkezelési rendszerét az 1877. évi 20. t.-cz. s annak alapján kibocsátott miniszteri rendeletek, valamint ezen szabályrendelet szabályozzák.

6. §.

Az árvaszéki elnök, ülnökök, tisztiügyész, jegyző, számvevőség és pénztári hivatal hivatalos munkaköre főképen az 5. §-ban említett törvényekben miniszteri és szabályrendeletekben vannak meghatározva.

7. §.

Az árvaszék ügyrendjét az 1877. évi 20. t.-cz. 197. §. alapján kibocsátott belügyminiszteri rendelet szabályozza.

8. §.

Az 5. és 7. §§-ban említett törvények és rendeletek keretén belől az elnök a jegyzőt és irnokot az iktatói, kiadói és levéltárnoki teendőkkel, a nyilvántartás és árvakönyv vezetésével megbizsa, és a segéd- és kezelő-személyzet többi teendőit lehetőleg egyforma munkakörrel köztük beosztja.

Az árvakönyv helyes és pontos kezelését az elnök személyes felelősség terhe alatt ellenőrizni köteles.

9. §.

A tisztiügyész a hozzá érkezett gyámsági és gondnoksági ügyekről a törvényhatóság és kincstár ügyeivel együtt

idő- és sorrendszerint iktató- és mutató-könyvet, a perekről nyilvántartást vezet, az ügyiratokat elkülönítetten I., II. és III. jegyek alatt irattározza, és a befejezett perügyeket az ügyiratokkal együtt az árvaszékhez, kincstári vagy közigazgatási hatósághoz visszaterjeszti.

10. §.

A tisztiügyész köteles az árvaszék utasítása folytán az árvák és gondnokoltak érdekeit bármily bíróságnál és hatóságnál védeni, s esetleg pert folytatni.

Ezen eljárásért azonban az árváktól s illetőleg gondnokoltaktól, ha az érdekeltek vagyona 100 frtot meghalad, a bíróságilag megállapított s a mennyiben meg nem állapíthatnák, a törvényhatósági szabályrendeletben megállapított munkadíjt és fuvarbért igénybe veheti.

11. §.

A tisztiügyész a gyámhatósági és gondnoksági peres ügyeknél, az örökösödési eljárásoknál és a kincstár képviseleténél, mikor más teendőkkel el van foglalva, magát saját felelősségére és költségére szakértővel helyettesíteni tartozik.

12. §.

A peresügyekben megítélt perköltség a tisztiügyészt illeti, és a mennyiben előleget nyert volna, azt az illető alapba visszaszolgáltatni tartozik.

II. RÉSZ.

A gyámoltak és gondnokoltak pénzei kezeléséről.

13. §.

A gyámoltak és gondnokoltak pénzei a törvényhatóság pénztári hivatala által összesítve (cumulative) kezeltetnek, és az értékpapírok, ékszerek és drágaságok pedig letétként őriztetnek.

14. §.

Az árvapénztár ezen vagyon kezeléséről külön könyvelést és számadást tartozik vezetni.

15. §.

Az árvapénztár bevételei és kiadásai az 1. számú minta szerinti naplóba iktatandók, úgy, hogy az összesített árva-pénztár állapotát bármikor meg lehessen tudni.

Ezen naplóba az adóslevelek és értékpapírok is beiktatandók.

16. §.

Az árvapénztár a gyámoltak- és gondnokoltaknak a pénztárba elhelyezett készpénzeiről tartozási számla-könyvet vezet a 2. minta szerint, melyben mindenik gyámolt és gondnokolt számára külön számlalapot nyit.

Az árvapénztár ezen számlakönyvről névmutatót vezet a 3. minta szerint.

17. §.

Az árvapénztár az árvaszék írásbeli rendelkezése nélkül pénzt vagy pénzértéket el nem fogadhat és ki nem adhat.

A kamatok és tőketörlesztési hányadok azonban az árvapénztár által elfogadandók.

18. §.

Az árvapénztár az árvák és gondnokoltak befolyt pénzei után a következő hó 1-től 8⁰/₁₀ kamatot fizet.

Az (1) egy forintot meg nem haladó rész azonban nem kamatozik, kamat csak egészen lejárt hónapra fizettetik.

19. §.

Minden gyámolt- és gondnokoltak az összesített árva-pénztárba elhelyezett pénze kamatja minden év végével számlájába követelésként a tőkéhez iratik.

20. §.

Ha gyám vagy gondnok az árvaszék által a kamatok rendes felvételére feljogosittatik, az év végéig való tőkésítésnek helye nincs.

21. §.

A kamatok tőkésítése a naplóba nem vezetendő be, hanem a számlakönyvbe jegyeztetik fel.

A kamatok tőkésítésénél és kiadásánál az államkincstárnak fizetendő tőkekamat adó évenként levonandó és elkönyvelendő.

22. §.

Az összesített árvapénztár által kezelt tőkepénzek kamatjövedelméből 5⁰/₀ az 1877. XX. t.-cikk 293. §. alapján a tartalékalapot illeti.

23. §.

A kamatok tőkésítésénél s illetőleg kifizetésénél a tartalékalapnak járó 5⁰/₀ mindig levonandó és nevezett alap javára elkönyvelendő.

24. §.

A gyám- és gondnokoltaknak az árvapénztárban elhelyezett vagyonáról a 4. minta szerinti iv adandó, melyben minden bevételek és kiadások bejegyzendők.

Ezen beírási iveket a számlakönyvvel mindig öszhangzólag kell vezetni, és az érdekelt gyámolt vagy gondnokolt kielégítésekor bevévén, a számlakönyvhez csatolni.

25. §.

A letétbe helyezett értékpapírok, ékszerek, drágaságok stb. vagyonok őrzéseért az árvapénztár a tartalékalap javára következő őrzési díjakat veszi:

I. Ékszerek- és drágaságokért a becsérték forintja után:

1) egy évig	$\frac{1}{2}$ kr.
2) egytől öt évig	1 „
3) öttől tízévig	$1\frac{1}{2}$ „
4) tíz éven felül	2 „

II. Értékpapirokért, melyek forgalom-tárgyát képezik az
Első pontban megállapított díjnak felel jár.

III. Okmányokért:

a) jogi okiratokért:

1) öt évi időtartamig . . .	frt 30 kr.
2) öttől tiz évi időtartamig . . .	„ 60 „
3) tiz éven felül . . .	1 „ — „

b) minden egyéb irat és oklevélért:

1) öt évi időtartamra . . .	12 kr.
2) öttől tiz évi időtartamra . . .	24 „
3) tiztől tizenöt évig . . .	36 „
4) tizenöt éven felül . . .	48 „

26. §.

Az árvaszéki elnök a befolyt és kiutalt pénzekről, valamint a letétbe helyezett értékpapirokról, ékszerek- és drágaságokról stb. naplót vezet, évnegyedenként a pénztári naplókkal összehasonlítja és a pénztárvizsgálatkor vizsgálóbizottság rendelkezésére bocsátja.

Szintén az elnök a kamatok, tőkerészletek és felmondott tőkék behajtását felügyeli.

27. §.

Az összesített árwapénztár készpénzei az árvaszék által törlesztési kölcsönökre kezeltetnek.

28. §.

Ezen pénzek 100 frtnál kevesebb és 1000 frtnál nagyobb összegekben kölcsön nem adhatók.

29. §.

A kölcsönök az árvaszék által 10 évi évenkénti 10% tőketörlesztés és 8% kamatfizetés mellett engedélyeztethetnek.

30. §.

Kölcsönök csak dologi zálogjogos első helyeuni bizto-

sítás mellett adhatók, és pedig csakis a katastrális tiszta jövedelem 15-szörös mennyiségig.

A kölcsönkérvény felett, tehát csakis a becsatolt telekkönyv és birtokiv alapján lehet érdemleges határozatot hozni.

31. §.

Az összesített árvapénztárból kölcsönzők kölcsönért csak az árvaszékhez folyamodhatnak, mely a folyamodványhoz csatolt telekkönyv és birtokivet megvizsgálván, határoz a kölcsön megadása felett, és engedélyezés esetén egyidejűleg a pénztár által azt előjegyzésbe véteti.

32. §.

Az árvaszék által engedélyezett kölcsönökről az árvapénztár jegyzéket szerkeszt az 5. számú minta szerint, melyben a kifizetés megtörténte is beirandó. A fizetés sorrendje ezen jegyzék szerint történik.

33. §.

Az összesített árvapénztár kölcsöneiről a kölcsönkötelezvényt a tisztiügyész állítja ki és kebeleztetni be, mind a bélyegilletéket és mind a munkadíjt a kölcsönzők tartozván hordozni.

34. §.

A kölcsönkötelezvények 10 évi tiz egyenlő részbeni tőketörlesztés 8% kamat félévenkinti előrefizetés s három havi felmondás mellett úgy állítandók ki, hogy a kölcsönzők a sommás per eljárásnak és kölcsönző árvaszék által választható bíróság illetékességének magukat alávéssék.

35. §.

A kölcsönök nyugta mellett adatnak ki, és a kamatok a következő naptári félévig előre levonatnak.

36. §.

Az összesített árvapénztár kölcsöneiről a 6. számú minta

szerint követelési könyv készitendő, melyben mindenik adós és mindenik adóssági tétel számára számlalap nyitandó.

37. §.

Ezen követelési könyvhez betűsoros névmutató készitendő a 7. sz. minta szerint, melyben az egyes adósok neve és lakhelye a követelésikönyv lapszámára hivatkozással és a tőkeösszeg mennyiségével együtt bejegyzendő.

38. §.

Az árvapénztár a tökerészlet és kamattörlesztésekre pontosan felügyelni és minden év február és augusztus 1-én az azon évi január és július 1-én hátrálékban maradt adósok névsorát hátráléktartozásaik megemlítésével köteles az árvaszék elébe terjeszteni.

A beperlést az árvaszék rendeli el.

39. §.

Kölcsönzők kölcsöneiket csakis az árvaszéknél mondhatják fel, mely esetben, hogy ha adósságaikat három hónap előtt törleszteni akarnák, csak azon esetben fogadható előre el, hogy ha ezen időre a kamatot kifizetik.

40. §.

A kölcsönök teljes törlesztése után a kitörlési engedélyt az árvaszék adja meg, melyhez a szükséges bélyeget az adós előre beadni tartozik.

41. §.

Az adósok kölcsöneikről a 8. sz. minta szerinti fizetési-ívet kapják, melybe a fizetések pontosan bejegyzendők, és a pénztárnok és ellenőr által aláírandók.

A fizetési-ív a kölcsön teljes törlesztésekor visszaveendő, és a kölcsönkötelezvény visszaadása elismerésével a számlalaphoz csatolandó.

42. §.

Az árvapénztár eddigi pénzkezelési rendszere az újal úgy olvad össze, hogy a szerződésben biztosított felmondási jog fenntartása mellett a már kiadott kölcsönök öt év alatt az adósok által bármikor törlesztési kölcsönökre átváltoztathatók, az erre következő öt év alatt pedig a tisztiügyész köteles minden régi kölcsönt törlesztési kölcsönre az illető adós költségén átváltoztatni; jövőre pedig minden kölcsön ezen szabályrendelet szerint adható ki.

43. §.

Az árvaszék által kirótt birságpénzek az árvaszék által hajtatnak be, és az összesített árvapénztár által takarékpénztárilag kezelteknék.

A birságpénzek csak azon árvák segélyezésére fordíthatók, kik 12 éven alóliak és vagyontalanok, vagy azok részére, kik a keresetképeségi kort elérték ugyan, de testi vagy szellemi fogyatkozás miatt keresetképtelenek.

A keresetképtelenség és vagyontalanság előjárásági bizonyítvány által igazolandó, mely a helybeli lelkész és illetékes szolgabíró által megerősítendő.

44. §.

Az árvaszék a birsági pénzeket letéti-naplóval helyezi el az összesített árvapénztárba és kiutalási-napló mellett utalja ki.

45. §.

Az összesített árvapénztár a birságpénzeket naplóba vezeti és községenként elkülönítve a 9. számú minta szerint elkönyveli.

46. §.

Az árvapénztár a birságpénzeket kamatozás végett a „Székelyegyleti első takarékpénztár“-ba helyezi el, és az azokról kiadott betétikönyveket díj nélkül őrzi.

47. §.

Ezen takarékpénztári könyvecskék értéke az évi mérlegben szintén kitüntetendők.

48. §.

A birságpénzekből vagyontalan árvák tartására és nevelésére az árvaszék által engedélyezett segélyösszegek szintén az árvaszék által számadástétel kötelezettsége mellett a gyám kezéhez utaltatnak ki, és az árvapénztár a kiutalt összeget a „Székelyegyleti első takarékpénztár”-ból felvévén, a gyámoknak nyugta mellett szolgáltatja ki.

49. §.

Az árvaszéki elnök a birságpénzekről külön jegyzéket vezet, azoknak behajtását felügyeli és az árvapénztár megvizsgálásakor jegyzékét a pénztári állapottal összehasonlítja,

50. §.

Minden év végével az árvapénztár valamennyi követelési és tartozási számlakönyvei lezárandók és a követelési és tartozási állapot úgy az év kezdetéről, valamint az év végéről a 10. és 11. minta szerint kitüntetendő.

51. §.

Az évi mérlegnél a tartalékalap évi szaporodása kitüntetendő.

52. §.

A tartalékalap külön számlalap nyitásával kezeletik.

53. §.

Az árvapénztár a letétbe helyezett értékpapirokról év végével szintén kimutatást szerkeszt, mely az évi mérlegbe hasonlóan felveendő.

54. §.

Az árvapénztár valamennyi pénzkezelési könyvei- és nap-

lőinak lapjai folyószámokkal ellátandók; zsinorral összefűzve a törvényhatósági alispán és árvaszéki elnök által lepecsételendők, és azon könyvek utolsó lapján a lapszám igazolandó.

55. §.

Az árvapénztári pénzkezelési könyvekben és naplókban vakarni vagy kitörölni semmit sem szabad, hanem a felfedezett tévedés vagy hiba külön elkönyveléssel javítandó ki.

III. RÉSZ.

A községi jegyzők részére leltározásért járó díjak,

56. §.

A leltározott hagyaték becsértékéhez képest:

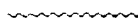
1)	200 frtig	—	frt 50 kr.
2)	200 frton felül 1000 frtig .	1	„ — „
3)	1000 frton felül 5000 frtig .	2	„ — „
4)	5000 frton felül 10000 frtig .	3	„ — „
5)	10000 frton felül	4	„ — „

57. §.

A leltározó körjegyző leltározási díjait a leltár végén felszámítani és az árvaszék a felszámítást fölülvizsgálni köteles.

58. §.

Az 56. §-ban felsorolt leltározási díjakon kívül a leltározó egyéb díjat vagy költséget nem számíthat fel.

VI.

Törvényhatósági szabályrendelet

az állandó választmány alakításáról és szerkezetéről.

1. §.

Udvarhelymegye közönségében az 1870. évi 42. t.-cz. 43. §-a által, a törvényhatósági bizottsági közgyűlésekhez utasított tárgyaknak a tanácskozássrai kellő előkészítése tekintetéből a hivatkozott t.-cz. 44. §-a értelmében állandó választmány alakittatik.

2. §.

Az állandó választmány áll: a törvényhatósági bizottság által saját kebeléből háromévenként választandó 40 tagból, a törvényhatósági szaktisztviselők, az állandó választmány üléseiben hivatalos állásaikból kifolyólag kötelesek résztvenni.

Az állandó választmány joggal bir szakismeretet igénylő tárgyak felvétele alkalmával üléseiben oly magánszakértőket is meghívhatni, a kik a törvényhatósági bizottságnak nem tagjai.

3. §.

Az állandó választmány rendszerinti elnöke az alispán, kinek tisztét, ha annak teljesítésében, távollét vagy mások által akadályozva van, az állandó választmány által saját kebeléből három évre választandó elnökök egyike teljesíti.

4. §.

Az állandó választmány jegyzőkönyvét a főjegyző, en-

nek távolléte vagy akadályoztatása esetében pedig az aljegyzők egyike vezeti.

5. §.

Az állandó választmány ülésein az előadói teendőket a jegyzők végézik.

6. §.

Az állandó választmány minden hó első hétfőjén, s a mennyiben az ünnepnap volna, a legközelebbi köznapon és a törvényhatósági bizottsági gyűléseket közvetlenül megelőző napokon rendes üléseket tart. A törvényhatósági bizottsági gyűlések tartamára pedig, a választmány ülései állandóknak nyilváníttatnak, rendkívüli ülések annyiszor hívhatók össze, a hányszor ezt az elnök, illetőleg az alelnökök szükségesnek látják. Az ülések összehívása az elnök, illetőleg az elnöki alelnök által eszközöltetik.

7. §.

Az állandó választmány a hozzá utasított tárgyaknak a legközelebbi bizottsági közgyűlés előtt, vagy az az által kitűzendő időpontban leendő felvételét nem tagadhatja meg, s köteles indokolt véleményeket szerkeszteni s azokat a főjegyzőnek, a tárgyiratokkal együtt átszolgáltatni.

8. §.

Az állandó választmány ülései nyilvánosok.

A közgyűlés határozatából:

Dr. Török Albert,
alispán.

Kénosy Béla,
főjegyző.

